

EBAZPENA

A.1

1. galdera:

Zesar, harrokeriaz, erromatar askatasunaren ohituraren kontra jokatzeko hasi zen. Ohore asko bere apetaren arabera banatzen zituen gero, hainbat senatarik hura hiltzea erabaki zuten; haien artean nagusiak Bruto eta Kasio izan ziren.

2. galdera:

Cum ... praestaret: mendeko perpaus zirkunstantziala, *cum* historikokoa (subjuntiboko lehenaldi imperfektuan)

ex sua voluntate: osagarri zirkunstantziala

multos honores: *praestaret* aditzaren osagarri zuzena

praestaret: mendeko perpausaren aditza

eum: *occidere* aditzaren osagarri zuzena

occidere: *decreverunt* aditzaren osagarri zuzena

decreverunt: aditz nagusia

3. galdera:

occidere: orainaldiko infinitibo aktiboa, *occido*, *-ere*, *-cidi*, *-cisum* aditzarena

praecipui: *praecipuus*, *-a*, *-um* hitzaren nominatibo plural maskulinoa

A.2

1. galdera:

Juno jainkosak Kartago maite zuen beste hiri batzuk baino gehiago, baina entzuna zuen troiarrek hura hartuko zutela. Horren beldur, haien itsasontziak Laziotik urrutira aldentzen zituen eta urte askoan ibili ziren nora gabe itsaso guztietatik.

2. galdera:

audiverat: aditz nagusia

Troianos ... esse: mendeko perpausa, infinitiboaren konpletiboa, osagarri zuzenaren funtzioan

Troianos: infinitiboaren subjektua

eam: *expugnatus* esse infinitiboaren osagarri zuzena

expugnatus esse: *expugno*, *-are*, *-avi*, *-atum* aditzaren geroaldiko infinitibo aktiboa

3. galdera:

audiverat: 3. pertsona singularra, indikatiboko lehenaldi pluskuanperfektua, *audio*, *-ire*, *-ivi*, *-itum* aditzarena

maria: akusatibo plurala, *mare*, *-is* hitzarena

B.1

1ª galdera:

a: *auriculam*: oreja etab., *auricular* etab.; *folia*: hoja, etab., folio, foliáceo, etab.

b: *frontem*: frente etab., *frontal* etab.; *planum*: llano etab., plano, etab.

c: *adventum*: abendu; *speculum*: ispilu.

d: *castellum*: gaztelu; *ficum*: piku

ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

A Multzoa

1. galdera: Latinezko testua gaztelaniara edo euskarara itzultzea, hiztegia erabiliz.

- Gehienez, 5 puntu.
- Hauek balioetsiko dira: latinezko testuaren edukia ulertzea, kontzeptuak xede-hizkuntzara itzultzeko gaitasuna eta itzulpenak erakusten duen latin gramatikaren ezagutza.

2. galdera: Proposatutako esaldiaren analisi sintaktikoa.

- Gehienez, 1 puntu.
- Analizatu behar da esaldi osoaren egitura sintaktikoa; hau da, identifikatu behar dira perpausa osatzen duten sintagma eta mendeko esaldiak (horrelakorik balego), ez nahitaez sintagma barruko osagaiak.

3. galdera: Adierazitako hitzen analisi morfologikoa.

- Gehienez, 1 puntu.
- Kasuaren arabera, izen-jokoaren (generoa, numeroa eta kasua) edo aditz-jokoaren (pertsona, numeroa, denbora, modua eta boza) bereizgarriak zehaztu behar dira, betiere kontuan izanda hitzak testuinguru horretan duen balioari dagokiola galdera (adib.: zer den «hoc» aurrean dugun testuan, eta ez zer izan daitekeen «hoc» testuingurua kontuan hartu gabe).

B Multzoa

1. galdera: Lexikoari buruzko galdera. Latinarekin erlazionatuta dauden gaztelaniazko zein euskarazko hitzak.

- Gehienez, 1 puntu.
- Gaztelaniaren kasuan hau eskatzen da: ematea, enuntziatuan aipatzen diren bi latin-hitzetako bakoitzerako, gutxienez adibide bat ondare lexikoari dagokiona eta beste bat kultismoa dena.
- Euskararen kasuan hau eskatzen da: ematea, enuntziatuan aipatzen diren bi latin-hitzetako bakoitzerako, gutxienez adibide bat.
- Gehieneko puntuaketa lortzeko baldintza izan gabe, balioetsiko da bilakaera fonetikoari buruzko azalpena.

2. galdera: Aukeratutako esamoldearen esanahia azaltzea eta hura erabilita 20-50 hitzeko testu bat sortzea.

- Gehienez, 1 puntu.
- Hauek balioetsiko dira: batetik, aukeratutako lokuzioaren eta jarri zaion testuinguruaren arteko egokitzapena, hala nola testuaren beraren zuzentasuna eta kohesioa; bestetik, erabilitako lokuzioaren esanahiari buruzko azalpena.

3. galdera:

— **a aukera:** *Miles gloriosus*-etik ateratako pasartea.

- Gehienez, 1 puntu.
- Balioetsiko da: obra irakurri izanaren frogak azaltzea; iruzkinaren zuzentasuna eta kohesioa.

— **b aukera:** Latindar literaturaren historiari buruzko galdera.

- Gehienez, 1 puntu.
- Ikasleak galderan enuntziatzen den kontzeptua definitu behar du, eta kontzeptu horren barruan sartzen diren egile eta obra garrantzitsuenak aipatu.

OHARRA: Latin-hiztegi batzuek gramatika-gehigarri bat izaten dute (deklinabideen eta adizkien taulekin etab.). **Zilegi** izango da aipatutako gehigarria erabiltzea, dela hiztegiaren orrialdeetan dagoela, dela liburuxka solte gisa dagoela. Bestalde, nahi duenak **bi hiztegi** erabil ditzake batera: bat latina-gaztelania eta beste bat latina-euskara.